

ko se je obedovalo se je tudi streljalo na čast našemu vladarju. Ko se je zastreljalo, pa so prišli strelci tudi v gostilno da se jim je nekaj podelilo za zamudo; možnarje se je pustilo zunaj ležati. Ravno medtem šel je Franc Golec, oženjen najemnik (ofar) iz Dupškiga vrha za vozom svojega gospodarja in ko zagleda tam več možnarjev ležati, naenkrat pograbi najboljšega in ga vrže na voz ter zamota v odejo. Ali prišlo se mu je na sled. Lastnik možnarja pa gre k njemu z eno pričo in najde možnar v njegovi hiši za škrinjo in ga vzame. Tat se naj sramuje temu kar je naredil na takšen veličastni dan, ko se je za cesarja čast skazovala in tak hudobnež pa tak škandal naredi. Naj bi mu slavna c. k. sodnija smolnate roke umila da se mu ne bi nikol več kaj njih prijel.

Jesenice na Gorenjskem je kraj večnega boja. Boj proti mirnim tukajšnim Nemcem, boj proti svobodi, boj za gospodarstvo, boj z raznimi političnimi strankami itd. Človek bi mislil da živi v deželi revolucije, ako bi se še ne zavedel kot dobrega avstrijskega patrijota! — Revež si pa ako nisi radikalni revolucionarni Slovenec. Vse te zavida, insultira in zaničuje kakor kakega razbojnika in vse to, ker se nočes vkloniti našim brezverskim izkoriščovalcem ljudstva! — Nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom, nič več jim ni sveto na svetu, zahajajo pod farškem varstvom zakotni pisaci, falirani krošnjari, falirani cerkveni miši na Jesenice, da nahujskajo mirno ljudstvo proti gospodarju. Hijene v človeški podobi, te tu razmesarjajo in razkolejo do drobne košiče! In marsikateri že danes poprašuje: Kako daleč bomo prišli? Ja kako daleč bodeš ti dragi moj kmet, delavec prišel, ti že lahko danes povem; ako bodeš tako vestno ljubljanske zapeljivce in izkoriščovalce ljudstva poslušal, kakor jih danes, je gotov tvoj pogin že za tvojimi petami. Kmet in delavec, oboja sta danes molzna krava, s katere pomočjo brezvestni popje, brezvestni izkoriščevalci voditelji raznih političnih strank, na površje pridetijo kočej! — Ali jim je mogoče mar, kako da živita delavec in kmet? — Ali res misliš ker imajo vedno grozno sladkih ust za te, da s teboj tudi tako in pošteno mislijo?! — Mogoče da si že videl konjača ali šintarja, kadar pse lovi? Ali nisi večkrat zapazil, kako šintar če se psa boji, da bi ga ne vgriznil, lepo gladi in se mu hlina in prikupuje, ko pa domu pride, zaturne psa ob zid in ga vbije! — Taka žrtev brezverske politike boš ti enkrat. Iz kmeta boš postal berač in iz marljivega in pridnega delavca, hujskač. Ako hočeš pa marljiv in samostojen kmet postati, skrb za tvojo zemljo, skrb za tvojo živino, delaj in moli in ne zahajaj v pijana društva, ako pa hočeš vestni delavec ostati, delaj vestno in pomagaj tvojemu gospodarju, da zamoreta oboja živeti. In če bodeš tako živ, postaneš vredni član največjega, to je človeškega društva! Gotovo te bode potem vsak čislal in spoštoval. Ker politika samo žepe polni raznim farjem, dohtorjem in raznim sumljivim eksistencam, hočemo od danes tem ljudem vrata pokazati. Kajti dovolj imamo tega hujskanja. Na Jesenicah smo mi gospodarji in tu imamo mi za govoriti. Sedaj je mera polna.

Iz Nemčije (Westfalen). Kot prijatelji „Štajerca“, Vam naznamo, da smo se tukaj slovenski rudarji naveličali tistega klerikalnega lista „Domoljuba“, ker ga večinoma vsilijo. Tudi se najde osebo, ki ga dobi brezplačno, to tudi ni dobro za tukajšne duhovnike, ki nas morajo iskati po stanovanjih z listom. Mi smo pa večinoma toliko izobraženi, da vemo kdo poganja slovensko ljudstvo iz domovine. Saj je pa tako večim znano kako je bilo tudi v štrajku v Trbovljah. Ne bomo objavili tistih psolv, ko jih je ta list prinašal, ki smo bili sami ubogi delavci, lačni za zboljšanje plače se borili, je ta druhal pomagala, da smo morali zapustiti stariše, domovine in si v najhujši zimi z malimi otročiji v tujini delo in kruh iskati. Ti klerikalci so tudi hudi sovražniki nemščine, in sami si pa le služijo z nemškimi jezikom med slovenskim ljudstvom ne kruh pa pečenke. Ko bi ti, „slovenski voditelji“ nemško ne znali, bi mogli tudi skrampom robotati. Mi pa svetujemo vsem našim rojakom: delujte za nemške šole, ker s tem bi si mi dobili

boljše čase v bodočnosti za svoje naslednike. Vsaki pametni človek izprevidi, da je kod napredni list „Štajerca“ najbolj potreben za kmetstvo in delavsko ljudstvo. Zato bomo mi zanaprej rajši „Štajerca“ brali in se pozneje še bolj naročili.

Več rudarjev.
Lincoln v Ameriki 18/12 1908. Cenjeni gosp. urednik! Dovolite mi nekoliko prostora v Vašem ljubljennem listu. Nimam Vam sicer poročati kaj ugodnega; vkljub temu da so se predsedniške volitve ugodno končale, imamo še vedno slabe čase. Kedaj bode boljše, se še ne ve. S tem odsvetujem vsem rojakom se seliti v Ameriko, kajti delo je jako težko za dobiti: Vam tudi naznanjam, da že tukaj 6 mesecev ni bilo dežja in že po nekaterih mestih stane galon vode po 13 centov; kakor dokazano že 100 let ni bilo tak malo vode; radi te napake stoji tudi veliko tovarn radi pomanjkanje vodne sile. Kinematograf imate na Ptuj? Videl sem že veliko enakih kinematografov, ali do danes je imel vsak edino napako, da podobne preveč trepečejo, kar se je pa Vašemu strokovnjaku posrečilo preprečiti. Toraj priporočam vsem rojakom, oglejte si to iznajdbo, je jako zanimivo. Konečno želim vsem rojakom in rojakinjam, srečno novo leto! Tebi pa ljubi „Štajerca“ veliko naročnikov in predplačnikov! John Debelak, Galenastret 715, Lincoln Ill. N. Bm.

Ali si že ponovil naročnino za „Štajerca“?

naj bode v vsaki izobraženi kmetski, delavski in obrtniški hiši, ker je edini list na Slovenskem, ki ne razširja narodnjaško gonjo, temveč se bori edino za zboljšanje bodočnosti.

Novi zakon glede zatiranja kužnih bolezni.

Kakor smo posneli iz uradnega poročila, je predložila vlada poslanski zbornici nov načrt zakona, tiče se zatiranja kužnih bolezni pri živalih.

Potom zakona, ki je stopil v veljavo dne 20. februarja 1880, se je doseglo sicer glede zatiranja kužnih bolezni prav dovoljne uspehe, vendar ne odgovarjajo v zadnjem času določila tega zakona napredku živinozdravstvene vede in razvoju prometa z živino. Poleg tega pa je, odkar obstoji ta zakon, cena domačim živalim znatno poskočila, oziroma je šlo mnogo živine pod zlo in se je promet živine oviral, ker so morale oblasti poseči vmes, da so preprečile splošno zlo. To je povod, da so se kmetijski krogi in oni zaupniki, ki so imeli nalog ta zakon proučiti, zvezeli za to, da se ta zakon spremeni. Ker se pa pri varstvu živine ne gre le za koristi posameznikov, ki se bavijo z živinorejo, temuč tudi za splošni ljudski blagor, je bilo neobhodno potrebno, da se tozadevni zakon temeljito predrugači.

Po tem predlogu, ki se ga je izročilo zbornici, so določila glede varstva domače živinoreje pred zanašanjem kužnih bolezni iz inozemstva natančneje opisana in prilagoden sedanjim prometnim razmeram.

Da se ne bodo razširjale kužne živalske bolezni in da se jih na primeren način zatre v okolišu, ki je podvržen zakonu, se predpisi glede doprinsanja živinskih potnih listov razširijo, uvede se živinozdravsko nadzorstvo nad živinskimi trgi in tudi živinozdravsko pregledovanje živine na železnih in ladijah se bo natančneje izvajalo.

Uvedejo se tudi zakonite določbe glede cepjenja ali vbrizgavanja, dalje glede priskrbovanja zdravil in končno glede uničevanja oziroma podelovanja živalskih trupel in posameznih delov istih.

Uvrsti se med kužne ali nalezljive bolezni, o katerih se je moralo doslej takoj sporočiti pristojni oblasti, tudi goveja sušica ali jetika določene vrste, kuga pri govedu in divjačina in garje pri oslih, mulah in mezhig in poskrbi se

za to, da se bode ravnala od strani živinozdravstvenih nadzorstev po načinu, ki bo odgovarjal današnjim modernim zahtevam.

Ker se je pokazalo po dosedanjih izkušnjah, da se zatro kužne bolezni najlaže ako se tarat gl pobije in uniči bolne in sumljive živali, zato, kaj ima pravica do tega od strani države v tej, T smislu razširiti.

Ako se pa to uvede, razume se samostojno sebi, da se tudi tozadevna dosedanja odškodnina od strani države povisa na podlagi splošno pro znanega pravila, da se škoda, ki se jo je ponas še mezniku na njegovem premoženju prizadelo, tbi bre od strani države povrne.

Doslej se je izvajal ta racionalni način nič ir pri goveji kugi, sušici ali jetiki, prešičji kugi ubljen v določeni meri tudi pri smrkavici. Odslej pa c. Tal razširi tako ravnanje tudi na vsaktero kužnoku bolezni in omogoči s tem, da se bo smelo priko i primerni odškodnini in v posebnih slučajih prilzmo biti tudi one živali, ki imajo bolezen v goble na parkljih ali pa sušico. Dalje se bo skribo ne b tudi za to, kar je iz zdravstvenih ozirov zvevati, važno, da vsakdo takoj naznani pristojni oblasagati, ako zbolí živina na vraničnem prisadu ali gnlo — bulah, ker se s tem ne le prepreči razširjatih l bolezni, ampak tudi zabrani, da ne pride masavan sumljivih živali v promet. Skrbeti se hoče tne m za to, da se podeli v gotovih slučajih nagrasimo onim, ki bi pravočasno naznanili kak slučaj irat z vinske kužne bolezni, da bodo zamogle pristojn ali oblasti takoj ukreniti vse potrebno. Razkuževastijo, se bo izvrševalo na državne stroške in povraj tud se prizadetemu tudi škoda, ki bi mu nasta Prot na predmetih vsled razkuževanja, kar je doskanje posebno hudo zadelo male živinorejce.

Ker se je dognalo po sedanjih izkušnjahnapre da je poseben način vbrizgavanja pod kožo isters cepljenje najboljšo sredstvo zoper posameznavno kužne bolezni, odškoduje se — kakor že om bod njeno — tudi tako žival, ki bi vsled obrizgotopila vanja pod kožo po oblastveni zapovedi na ta Ob poginila.

Dasiravno se je moralo pri zatiranju nale smo lživih živalskih bolezni strogo držati pravila, ako iz se ima nastopati strogo in energično, vendar obja je oziralo v tem predlogu tudi na to, da se um. V dejo olajšave povsod tam, kjer dopuščajo v izdaj živinozdravske policijske okolščine.

Tako na primer se imajo živinozdravnistrijski predpisi takoj omejiti, ako ni več nevarnosti, isges takoj zopet dovoliti promet z živino. Prav takore se bode v bodoče preprečilo pobijanje vseh om je c psov, ki tekajo za časa izdane prepovedi okrnorej brez nagobčnika, ter se to v posebnih slučajnost pod posebnimi pogoji lahko opusti.

Uvesti se imajo tudi glede kazenskih določnic, čeč nekatere spremembe. Zoper lahke prestopkposla ne bo. nalagala kazni sodnija, ampak političtava oblast in določiti bo kazni na podlagi natančaj im preiskave t. j. določiti, kako velik je prestopa s o

Ako se ta predlog vzakoni, doseglja je nakmet važnejša kmetijska stroka veliko zaščito in ljudskih krogih se lahko z novimi močmi popr mejo živinorejce. Svar vsakega posameznega p naj bo, da se bo strogo držal odredb, ki jih b navajal zakon in da pojde na roko predstojni oblastim, da se lažje obvaruje naša živina pre kužnimi boleznimi v korist vseh brez izjeme.

„Tiskovno društvo“ „Štajerčevo“

ima namen, razširiti in izdajati čimveč naprednega pametnega tiska. Posamezni deleži, ki s Ti dobro obrestujejo in vrnejo, stanejo 10 kron a so

Vsako pristopi temu društvu!

Novice.

Našim dopisnikom! Nekateri naših dopisnikov imajo v gotovih zadevah povsem napačne, po nazore. Zato hočemo enkrat resno besedo o drž razmerju med nami in našimi dopisniki ter samu. trudniki izpregovoriti. V prvi vrsti naglašamo, dnej naš kakor noben resni list ni zato tukaj, da baj m smel vsakdo karkoli se mu poljubi vanj čekatih r riti. V vsakem resnem listu mora urednik odga vs ločiti, kaj spada v list, kaj ni tako važno idi ve

kaj naj roma sploh v koš. Kajti kdo bi mogel odgovornost pred javnostjo in pred sodnijo prevzeti, ko bi vsakdo pisaril karkoli se mu poljubi v list. Uredništvo mora imeti — to bodi zopet enkrat glasno povedano, — popolno prostost v tem, kaj in kako naj sprejme doneske sotrudnikov. Tisti pa, ki so samo zato naročniki ali odjemalci lista, da bi v njem svoje malenkostne osebnosti raztrobili, naj si poiščejo drug časopis. Noben list ni dal in ne daje svojim odjemalcem toliko prostora kakor mi, — zato se ne sme od nas še več zahtevati. Naš list ni zato tukaj, da bi brez političnega vzroka brskal po osebnostih. Mi ne moremo prinašati romane iz raznih župnišč in kandelj, mi se ne moremo vtikati v zaljubljene doživljaje brezbožnih farovških kurnaric. Taki slučajji postajajo za nas šele v tem trenutku zanimivi, ko se dotičnik vmešava v politiko in sploh v javno življenje. Drugače pa se držimo gesla: Vsakdo naj po svoje v nebesa pride. . . . Mi nismo zato tukaj, da bi bojevali osebne boje. Ne, mi hočemo ljudstvo buditi, izobraževati, k resnemu delu opominjati in s tem pomagati, da si pridobi boljše bodočnost. Mi hočemo — in to smo menda dovolj odkrito tekom letvih let dokazali, — ljudstvo braniti pred zsesavanjem, izkoriščanjem in zatiranjem! Ali osebne malenkosti ne spadajo v resni list! Zato prosimo tiste svoje sotrudnike, ki si hočejo dotikrat z objavami v našem listu le šalo proti temu ali onemu nasprotniku dovoliti, naj to pustijo. List je glasilo resne stranke in mora edaj tudi resen biti!

Proti bojkotu, temu najbolj brezvestnemu hujškanju, ki so ga vprizorili prvaški zaslepljenci na spodnjem Štajerskem in Kranjskem, je govoril napredni poslanec Malik pri vodji justičnega ministerstva. Poslanec je označil natanko protivestno ravnanje prvakov. Vlada je obljubila, da bode z odločnimi sredstvi proti tej gonji zastopila. Smo radovedni!

Ob priliki izdajstva prvaških poslancev, kičnega se postave glede uvoza srbskih vol, došli smo od strani Pišek-Ježovnikovih volilcev obliko izrazov ogorčenja in jeze da jih ne moremo se objaviti. Veliko razburjenje vlada med ljudstvom. Vbogi volilci! Kakor ste se postljali, tako a zdaj ležite. . . .

Sramotna tabla. Kakor znano, sprejela je avstrijska državna zbornica t. zv. „Ermächtigungsgesetz“, to se pravi postavlo, po kateri amore vlada sklepiti trgovinsko pogodbo. S tem je državna zbornica prizadela naši domači živinoreji hud udarec. Postava je naperjena navadnost proti kmetom in bode ravno kmetijstvu kodovala. Za to postavlo se je dobilo v državni zbornici edino en glas večine. Ko bi tedaj le n poslanec ne glasoval za klerikalno vlado, bi postavla padla. Slovenski kmetje! Zapomnite si orej imena sledečih vaših poslancev, ki niso glasovali za kmeta, katere ste pa vendar naji kmetje v državno zbornico poslali:

- | | |
|---------------------|-------------|
| 1. Pišek. | } Štajersko |
| 2. Ježovnik. | |
| 3. Fon. | } Kranjsko |
| 4. Gostinčar. | |
| 5. Gregorič. | |
| 6. Hočevár. | |
| 7. Krek. | |
| 8. Povše. | |
| 9. Pogačnik. | |
| 10. Šuklje. | |
| 11. Šusteršič. | |
| 12. Žitnik. | |
| 13. Hribar. | } Trstom |
| 15. Ribar itd. itd. | |

Ti zastopniki kmetkega slovenskega ljudstva so glasovali proti kmetiskim težnam istega slovenskega ljudstva. To je ravno dvojezičnost prvaštva. Doma vpijejo da bodejo kmetu pomagali, na Dunaju pa ga prodajo. Kmetje! Zapomnite se ta imena!

„Slovenija“, — kaj je to pravzaprav? Mi smo znano Avstrijo, poznamo avstro-ogrsko monarhijo, poznamo Štajersko, Koroško, Kranjsko, — o li državo, ki se imenuje „Slovenija“, ne poznamo. No, naši prvaki so na vsak način pa da netnejši, da, pravi modrijani so! Zato so izdali a bi daj marke, ki kažejo „Slovenijo“. Ta v zagriška-enih možganah prvaštva živeča „Slovenija“ obredga vse dežele med Spielfeldom in Trstom ter in di veliki del Ogrske. . . . Zadeva je pravza-

prav resna, ker je misel, na kateri temelji, naravnost veleizdajalska. In vendar je cela stvar tako hudo smešna. Ko bi bila smešnost smrtna bolezen, bi vsi prvaki že davno pocepali kakor muhe v jeseni. „Slovenija“, to bi morala biti država, ki združuje vse Slovence sveta. Ali Slovence nimamo samo na Štajerskem, Koroškem, Goriškem in Kranjskem, temveč tudi širom sveta. Na Nemškem (zlasti na Westfalskem) živi tisočero izmučenih slovenskih knapov, ki jedo tam nemški kruh, katerega jim domovina ni dala. Istotako na Ogrskem. V Ameriki je skoraj že več Slovencev nego pri nas. . . . Kako so prišli ti Slovenci v tujino? Nesrečna prvaška politika, ki se je vedno brigala edino za narodnjaško gonjo, nikdar pa za gospodarsko delo, je te tisoče Slovencev posilila v tujino. Po celem svetu je raztrosena nesrečna „Slovenija“, nesrečno ljudstvo, ki mora v inozemstvu robotati, ker so ga doma izsesali prvaški farizeji. . . .

IZ Spodnje-Štajerskega.

Hofrat Ploj, ali ste gluhi ali nemi? Vzemimo navadnega kmetkega pastirja. Fant ni študiral, ni trgal hlač po šolskih klopek, ne nosi črnega fraka in ne zahteva, da bi se mu vsakdo odkrival. Ali nekaj ima, — primitivno svojo kmetško čast. Reči brez vzroka takemu kmetkemu fantu, da je lažnik ali obrekovalac. Odgovoril ti bode, pa če ne drugače, vsaj s pestjo. . . . Po našem mnenju ima tak kmetki pastir, ki brani v pravem trenutku svojo čast, več pomena kakor ta ali oni škric, ki je sicer lepo oblečen, katerega značaj pa ne diši posebno lepo. Vzemimo n. p. hofrata Ploja. Mož je c. k. dvorni svetnik, nadalje doktor, član najvišjega sodišča, deželni in državni poslanec in bogve kaj še vte. In vendar nima niti toliko primitivnega čusta do poštenosti, kakor preje omenjeni pastir. Navadni, bosonogi pastir se brani, ako se napada njegova čast, — hofrat Ploj pa je gluh in nem, ako se mu vrže v obraz očitanje laži in obrekovanja. To bodi pribito! Naš list, nadalje okrajni zastop ptujski in „nemško politično društvo“ v Ptuju so hofratu dr. Ploju javno v časopisju očitali, da je lagal in obrekoval na najpodlejši način sveta. To se je zgodilo že pred nekaterimi tedni. Do danes pa c. k. hofrat Ploj še niti besedice ni odgovoril. Do danes še niti mezinca ni ganil, da bi se tega očitanja opral, da bi obrisal pečat laži in obrekovanja. Ploj je nem in gluh! Za vsakega poštenega človeka se je mož s tem sam obsodil. Ako nima niti iskrice časti več v sebi, potem — naj vendar že enkrat izgine iz političnega površja, potem naj se skrije, skrije, naj očisti zrak javnosti. . . . Ali mi poznamo tega Ploja! Oj mi ga poznamo! On ne izgine iz političnega površja, dokler se ga ne bode vun — vrglo! On se poživlja na poštenost, čast, na vsa ta rahla čustva. . . . Ali mi vprašamo poštene prvake: ali se vam dopade, sedeti ob strani tega človeka? In mi vprašamo najvišje sodišče, kateremu mora biti poštenost in čast največji vzor: ali je to pravilno, da sedi tam tudi Ploj, ki se ni in se noče oprati madeža laži in obrekovanja? Upamo, da bodejo drugi ljudje poskrbeli, da se bode temu lažnivemu hofratu položaj pojasnil.

Non olet! Beseda pomeni po slovensko povedano: „ne smrdi“. In tega gesla se držijo pobožni očetje minoriti v Ptuj. Kadar zagledajo svitile kronice ali lepe bankovce, takrat si mislijo: „non olet“ in že stegnejo svoje prste po njih. . . . To se pa lahko dokaže. Cel koš dokazov bi lahko prinesli, da očetom minoritom denar ne smrdi. Ali za danes hočemo omeniti en sam slučaj: Pobožni očetje minoriti so gotovo dobri sinovi edino izveličevalne katoliške cerkve; oni so zelo pobožni in kdor ni rimski katolik, ta je in mora biti zanje brezverec. To je naravno! Ali kako se strinja to prepričanje z dejstvom, da so ptujski očetje minoriti pri zadnji svoji bernji fehtarili tudi pri — protestantih. To je remica, ki jo lahko pod prisego pred vsako sodnijo dokažemo. Ptujski rimsko-katoliški minoriti so fehtarili darila pri članih cerkve Martina Luther, pri protestantih. . . . „Non olet“, — denar ne smrdi. . . .

Minorit Vavpotič pri delu. O temu pobožnemu gospodu, ki se sicer pri vsej pobožnosti prav lepo redi; moramo zopet enkrat besedico izpre-

govoriti. Mož je že večkrat prav čudne vloge igral. Opozarjamo le na njegovo delovanje v času državno-zborskega volilnega boja, opozarjamo na njegove čedne romane z ženskami in testamenti itd. Tudi kot dopisnik v časnikih se je oče Vavpotič že večkrat odlikoval. Ali zdaj je pričel tudi z grdo gonjo proti nemškemu narodu. Oče Vavpotič naj bode za svojo osebo Slovenec, Francoz, Kitajec ali karkoli hoče. To je njegova stvar in nikdo mu ne bode vzel niti drobtinice od njegovega „slovenstva“, čeprav ga kot duhovnika vsa politika prav nič ne briga. Ali to ne gre, da bi Vavpotič hujškal. Iz popolnoma zanesljivega vira smo namreč izvedeli, da je šel Vavpotič šele pred kratkem k nekemu obrtniku in mu dejal, da mora ta nemški napis na svoji firmi sneti ali izbrisati. Tu se pa že vse neha. Ko bi bili mi na mestu dotičnega uradnika, bi mu že pokazali, kje je zidar luknjo v hiši pustil. Da bi zdaj minoriti pričeli ednako narodnjaško gonjo, kakor jo je svet doživel v Ljubljani, to pač ne bode šlo. Drugače bodedo morali z enakim orodjem odgovarjati. Vavpotič naj nikar ne pozabi, da krožijo o njemu pikantne govorice in da je svoj čas znal prav lepa pisma pisariti. . . .

O ptujskih dogodkih. Kakor znano so bili svoj čas radi dogodkov v Ptuj razni gospodji obsojeni, med njimi tudi naš urednik K. Linhart. 13. t. m. se je vršila prizivna razprava v Mariboru. Pri tej je bila prva obsoda našega urednika razveljavljena. Razprava se bode torej še enkrat vršila in zaslišane bodejo tudi Linhartove priče. Potem bodedo natanko poročali o celi zadevi.

Brezvestni napadi, ki so se zgodili po septemberskih dogodkih v ptujski okolici, so že rodili svoje plodove, ki za udeležence seveda niso posebno prijetni. Kakor smo svoj čas poročali, so napadli nekateri nahujskani fantalini dne 10. oktobra p. l. v bližini Gomilškove gostilni v Jurovcu pri Ptuj nekaj mirnih nemških izletnikov. Pjani in zaslepljeni fantje so metali kamenje in tudi streljali. Roka pravice pa je suroveže dosegla. Te dni so se imeli pred mariborsko okrajno sodnijo zagovarjati. Bili so obsojeni i. s.: 21 letni vžitkarjev sin Martin Malek na 5 mesecev težke ječe, 22 letni kmetki sin Franc Muzek na 3 mesece, 21 letni kmetki sin Johan Rozman na 3 mesece in 31 letni delavec Vincenc Furman na 4 mesece težke ječe. Zdaj se bode surovežem pač kri ohladila. Glavni krivci seveda so prosti ostali, — namreč tisti zločinski hujškači, ki gonijo nezrelo mladino v nesrečo! Prvaki, vi imate te obsojence na vesti!

Več volilcev drž. poslanca Ježovnika nam piše: Mi kmetje smo bili vedno pravi naprednjaki. Razumeli smo, da more le kmet kmeta zastopati, kakor nas je to „Štajerc“ že skoraj deset let sem učil. Zato smo pri zadnjih državno-zborskih volitvah kakor en mož oddali svoje glasove za g. V. Ježovnika, ki je bil tudi proti klerikalnemu profesorju izvoljen. Mislili smo, da bode Ježovnik dane svoje obljube tudi izpolnil in da bodedo imeli vsaj enkrat poštenega bori-telja za naše doslej zanemarjene pravice. Ali krvavo smo se zmotili, krvavo smo se varali. Na slabe nasvete celjskih prvaških doktorjev in faliranih študentov se je Ježovnik v državni zbornici boril edino za prvaške uradnike. Izvoljen je bil od nas kmetov, zastopal pa je uradnike, ki ga niso volili. Najhujše pa nas je zadela zadnja vest, da je namreč poslanec Ježovnik glasoval za srbske vole, torej proti naši živinoreji. Mi se poslancu Ježovniku za to izdajstvo javno zahvaljujemo. Poskrbeli pa bodedo, da ne bodejo dohajali na Dunaj več moške, katerim je dohtarsko-študentovska politika več vredna nego kmetski položaj. Sicer pa bi moral Ježovnik sam odstopiti, ako bi imel kaj kmetkega ponosa v sebi! Izginite, Ježovnik! — Izdani volilci.

„Slov. Gospodar“ opira Pišeka. Že marsikatero podlo laž tega mariborskega lista smo morali pribiti. Vkljub temu, da se dela ta list vedno za najbolj pobožnega izmed pobožnimi in bi moral vsled tega vedeti, da je laž obsoditi, — rabi ravno to sredstvo najraje v politični svoji borbi. „Gospodar“ se pač zanaša na politično nevednost in duševno revščino svojih čitateljev, ki mu slepo sledijo in katere tudi lahko nafarija, da je sneg rdeč in nebo zeleno. Pravi „Filhos“

je to in slovenski kmetje so zadeli v črno, ko so dali temu staremu jezuvitu to ime. Zdaj pere „Slov. Gospodar“, pravzaprav „slov. farbar“ ali „slov. slepar“, zamorca poslanca Pišeka. Prišli smo namreč v zadnjih številkah svojega lista v nebo kričeje dejstvo, da ta dični kmetijski poslanec ni glasoval proti postavi, ki omogoči srbsko pogodbo in ki škoduje vsled tega občutno naši kmetiji. „Gospodar“ pa hoče to zdaj vtajiti in čerkari v svoji zadnji številki, da je Pišek proti dotični postavi glasoval. Ces. kr. uradna glasila so prinesla vest, da Pišek ni ne „za“ ne „proti“ glasoval in tem glasilam verujemo vendar še več kakor „Fihposu“. Pišek ni in ni in ni glasoval proti za kmete, za njegove lastne volilce tako nevarni in skrajno škodljivi postavi. To je dejstvo in proti temu dejstvu ne pomaga nobeno zavijanje jezuvitskega lista v Marihoru. Najneumnejši izmed neumnih čitatelji „Fihposa“ bodejo morda kratkomočno pobožnim lažnikom verovali. Ali resni ljudje nikdar ne. Pišek, sam kmet, sam mož, ki se je moral kot posestnik truditi v potu svojega obraza za zeleno grudo, — ta kmet Pišek je kot državni poslanec izdal svoj stan in to na komando tistih dvojezičnih prvaških politikov, ki doma kmetu vse obljubujejo in vlagi žugajo, na Dunaju pa kmeta križajo in prodajo, vlagi pa kot ponižni kužeki roko ližejo. Ako ima Pišek torej le iskricke kmetске časti in kmetskega ponosa v sebi, ako ni izgubil v klerikalni družbi tudi zadnje ostanke časti, potem se mora v javnosti oprati. Povedati in dokazati mora, kje je bil v tistem trenutku, ko je bilo treba zastopati kmetске interese in nastopati napram proti-kmetški politiki vlade. Ako tega ne stori, potem mora Pišek odstopiti, kajti drugače mu bodejo njegovi lastni volilci pokazali hrbet!

Občinske volitve v Sladkigori. Poroča se nam: Zadnje občinske volitve v Sladkigori so bile zelo zanimive. Častiti g. župnik je moral celo stradati, ker ni imel časa iti h korisu. Eden naprednih mož mu je tudi očitno v obraz rekel: Vi, gospod župnik, danes si boste pa nebesa zaslužili, ko morate stradati in se toliko mučiti in truditi... Potem bi naj kdo trdil, da so naši gospodje duhovniki vedno isti. To je laž! Kadar je kakšna volitev, takrat najbolj stradajo, ker nimajo časa ne jesti ne piti... Naši klerikalci so jako pametni fanti. Mi Sladkogorčani smo lahko ponosni, da imamo take modrijane. Med občinskimi volitvami sem imel priložnost, poslušati nekatere črne podrepnike, ko so se pogovarjali: Katerega si pa ti volil? — Kaj me vprašaš, saj veš da nisem „liberal“, jest sem izvolil šest ta velikih in pa tri racmane, — na mesto da bi dejal, 6 odbornikov in 3 „erzacmane“. Le tako naprej, kmalu bomo imeli pri nas na Sladkigori same racmane v občinskem odboru...! Hahaha!

Bela zastava, znamenje, da ni nikdo zaprt, vihrala je te dni iz poslopja sodnije v Slov.-Bistrici. Pred 10 letimi je bilo to zadnjikrat.

Pomanjkanje krme. Kakor znano, je povzročila lanska suša velikansko pomanjkanje krme, katerega so čutili naši kmetje občutno. Vsled brezdelavnosti prvaških poslancev se seveda za ljudstvo ni ničesar zgodilo. Dovoljena sredstva so bila tako mala, da niso v nobenem oziru zadostala. 7. t. m. se je vršila v c. k. namestništvu zopet tozadevna konferenca. Sklenilo se je, da se porabi tudi ostalo svoto 580.000 K znašajoče podpore in od štajerskega deželnega zbora dovoljenih 50.000 K za nakup cene krme, ki se jo bode oddalo po nižini ceni kmetom. V svrhu oddaje krme se je izročilo okrajnim glavarstvom: Celje 25 vagonov mrve in 28 vagonov krmilne slame; Konjice 8 vagonov mrve in 8 vagonov slame; Maribor 26 vagonov mrve in 52 vagonov slame; Ptuj 12 vagonov mrve in 71 vagonov slame; Brežice 16 vagonov mrve in Slov. Gradec 10 vagonov mrve ter 30 vagonov slame. Skupno se je dovolilo doslej 367 vagonov mrve in 644 vagonov slame. Ali vse to je še veliko premalo.

Požar v Rovišah pri Konjiškem. Piše se nam: Dne 3. 1. 1909 je zgorela Janez Rak užitkarju in Marjeti Koršenik, užitkarici hiša, ker oba sta stanovala pod eno in isto streho. Hiša je bila s slamo krita. Janez Rak je bil zavarovan, Koršenik ni bila zavarovana. Ali še

nekaj hujšega: Koršenik je bolana na smrt. Gospod zdravnik Šmirmaul iz Reichenburga je zapustil hišo bolnice; kmalo za tem se zasliši zvon, znamenje ognja in vpitje „ogjenj“. Kako je ogjenj nastal, se ne ve; sploh se vsako človeško srce ognja prestraši, koliko hujski smrtno bolani človek, ko nad njemu ogjenj gospodari. Vas Roviše pa je precej velika in skoraj vse s slamo krito in prav na goste vse navskriž stavbe stoje. K veliki sreči ni bilo nič sape, ljudstva od blizu in daljnih pa je bilo dosti v pomoč.

Samomor požigalca. 50 letni posestnik Stefan Měch v Šostanju se je nahajal v zaporu, ker se ga je požiga sumničilo. Zažgal je bajte svojo hišo, da dobi zavarovalnino. Mož ni dočkal sodbje, temveč se je v zaporu z jermenom obesil. Samomorilec zapušča večjo družino.

Lep bratec. Brata Suhel iz Pekorja pri Celju sta podedovala nekaj denarja. Jaka Suhel je v par mesecih svojih 1200 K zapil. Potem je ukradel bratu hranilnično knjižico in zapil zopet 400 K. Ali policija ga je zasačila in zdaj bode v zaporu — vodo pil.

Iz Save so potegili mrliča kovača Martina Stepčić z Brega pri Celju. Bajse se mu je gmočno slabo godilo.

Poiskušeni samomor. V Celju se je hotela zastrupiti kuharica Tereza Koller, baje iz strahu pred kaznjajo.

Ubilo je v Mariboru 18 letnega zidarskega učenca Stefan Ertl iz sv. Marijete dr. p. Nesrečnež je imel opravka pri zemljskem delu. Odtrgal se je velik kos ilovice in ga zagrebel. Bil je takoj mrtev.

Tat. Nekemu krojaškemu mojstru v Ptujju je ukradel njegov pomočnik sukno za 100 K ter denarja 36 K. Potem jo je popihal.

Iz Koroškega.

Preveč denarja imajo menda vkljub slabim časom nekateri kmetje. Iz Borovelj se nam n. p. piše, da se je čisto na tihem 26. decembra tam ustanovila podružnica prvaške šolske družbe. Glavno besedo je imel seveda znani slovenski advokat z nemškim imenom dr. Müller iz Celovca. Samoumevno se je na shodu hudo hujskalo proti dvojezičnim šolam. Zakaj, — no, to pač že vsak otrok ve. Pravi namen shoda pa je bil, da se zbranim kmetom čimveč denarja iz žepa vzame, ki se ga bode potem v namene prvaške politike porabilo. Ko so pametnejši kmetje to opazili, so jo seveda raje popihali. Ali nekaj kmetijskih kalinov pa je le ostalo, ki so krvave svoje krajcarje prvakom izročili. Trije posestniki so darovali po 20 K, več drugih pa po 5 K. Zaradi na staki zaslepljenci denar lahko skozi oken mečejo. Morda bode njih deca tega denarja še zelo potrebna...

Prvaki na delu. Prvaki, nahujskani od kranjskih privandracov, pričeli so zdaj v doslej najmirnejših krajih s svojo gonjo. Tako so priredili pred kratkem tudi že v Köttmansdorfu najprve za babe in otroke „teater“, potem pa za zaslepljene moške „shod“, na katerem se je pridrušal neki tuji šoštar. Domačini so priredili istočasno protestni shod, ki je bil tako dobro obiskan, da so prvaki raje mirni ostali. Ali se bode res tudi na Koroškem kranjska gonja udomačila? Korošci, na noge, dokler je čas!

Nesrečnež. Pri železniški zgradbi v Möllbrucku uslužbeni Columbo je dobil iz Messine žalostno vest, da so izgubili pri potresu vsi njegovi sorodniki svoje življenje.

Grozna nesreča. V stanovanju g. Ziegler v Beljaku so bili trije otroci sami. Pri temu se je vnela postelj in vsi trije so dobili težke opekline. Eden otrok je umrl.

Mišje gnezdo v bankovcih. Neki kmet iz okolice Paterniona je skril 400 K v papirju v neki mali kišti. Ko je te dni enkrat v kišto pogledal, opazil je prestrašen, da si je zaljubljeni parček miši naredil iz bankovcev gnezdo in pri temu seveda ves denar uničil.

Na saneh sta se peljala v Seebodnu posestnika Egger in Lager. Konj se je splašil in je bil Lager pri temu tako težko ranjen, da je umrl.

Po svetu.

Gora odtrgala se je na cesti od Celle v Albissola na Italijanskem. Skale so zagreble 10 ciganov, od katerih so bili 6 takoj mrtvi.

Cerkev v razvalinah. V vasi Rax (Švic.) leta se je podrla med mašo cerkev. V razvalinah našlo 30 oseb svojo smrt. Več kot 50 oseb pa je bilo težko ranjenih.

Ljubi „Štajerc“! Neko vdovo se je v Pragi čutili kaj zapuščena in osamljena, so ji moža pokopali. — „Oj ne“, je odgovorila, „jaz imam papagaja, ki preklinja, aha, ki čika tobak, in tudi mačko, ki se čez noči zunaj doma okoli...“

13½ letni morilec. V Pragi so zaprli letnega fantiča Jos. Skala. Deček je troje deklek z nožem umoril. V zaporu je povedal, da je to samo zato storil, ker je moral videti.

Dnevnik

hočejo prvaški nasprotniki z novim letom spodnjemu Štajersko ustanoviti. Vkljub temu se danes ne vejo, je-li bode zamogel ta dnevnik izhajati in troške plačati, — vendar že

nabirajo denar.

Mi se za to delovanje v splošnem nimamo. Koliko denarja je pred pol letom dr. Benkovič in vendar ni izšel njegov dnevnik „Straža“. Morda se gre i sedaj edino za se ljudstvu vsili misel, ki ni realna, da se tuje denarje napačno porabi. S svojim

dnevnikom

mislijo prvaki vse uničiti, kar je napredno. Pa ne bo šlo! Tudi mi imamo dovolj naravnih in tudi dovolj denarja, da bi lahko pričeli

„Štajerca“

vsak dan izdajati. Ali tega mi ne storimo.

Kajti mi vemo prav dobro, da ljudstvo, ne delavno kmetsko, obrtniško in delavsko ljudstvo sploh nima

ne časa ne denarja,

plačati in čitati vsak dan svoj list. Naše ljudstvo si vzame od nedeljskega počitka toliko časa, da zamore prebrati tedenski list. In to zadostuje. Zato bode „Štajerc“ tudi v bodočem letu izhajal le

enkrat na teden.

Ali izhajal bode redno in gledali bomo, bode vedno zagovornik

ljudskih pravic

proti vsakemu izsesavanju, izkoriščanju in tiranju.

„Štajerc“

pa bode v bodočem letu tudi veliko več prispeval. Tudi slike bomo listu pridžali, sam široko ugodimo

ljudski želji.

Kajti to smo že opetovano naglašali in tudi kazali, da se nam nikdar ni šlo, ne gre in ne bo šlo za

dobiček.

Vsakdo, kdor ve, kaj košta papir, tisek, stanje, nje, znamke itd., ta mora tudi vedeti, da je

„Štajerc“ na pol zastoni

In zato pozivljamo že danes vse prijatelje, somišljenike, da naj pridobijo

čimveč novih odjemalcev

našega velepotrebnega lista. Mi bomo i zakat prej prinašali gospodarsko potrebne stvari, med litično merodajne dogodke, zanimive domačije, tuje novice, leposlovne spise; — vedno pa „Štajerc“

nevstrašljivi bojovník

za naše pravice.

Naročujte se tedaj, razširjajte list!

„Štajerc“

izhaja vsak teden na najmanj 8 velikih straneh in košta za Avstrijo za celo leto 3 K, za po